

UNIVERSITATEA “ALEXANDRU IOAN CUZA” IAȘI
FACULTATEA DE ECONOMIE ȘI ADMINISTRAREA AFACERILOR

DREPTUL AFACERILOR

IAȘI
2022

NORMA JURIDICĂ

Noțiune

Trăsăturile normei juridice

Structura normei juridice

Clasificarea normelor juridice

Aplicarea normelor juridice

RAPORTUL JURIDIC

Noțiune

Trăsăturile raportului juridic

Elementele raportului juridic

Formarea, modificarea și încetarea raporturilor juridice

Norma juridică

Norma juridică = regulă de conduită socială, generală, impersonală și obligatorie, a carei respectare poate fi asigurată, la nevoie, cu ajutorul forței de constrângere a statului.

Trăsăturile normei juridice

Caracter social - ordonează și reglementează relațiile interumane și diversitatea activităților care se desfășoară în cadrul societății

Caracter general și impersonal

impune o conduită abstractă, nu o particularizează
nu se adresează unui singur individ, ea se adresează tuturor membrilor colectivității

Norma juridică - Trăsături

Caracter prescriptiv (tipic) - conduita impusă pentru o situație determinată este una standard

Caracter obligatoriu – indică un comportament ce trebuie respectat, având un caracter imperativ

Caracter sancționator - nerespectarea normei juridice atrage de cele mai multe ori o sancțiune

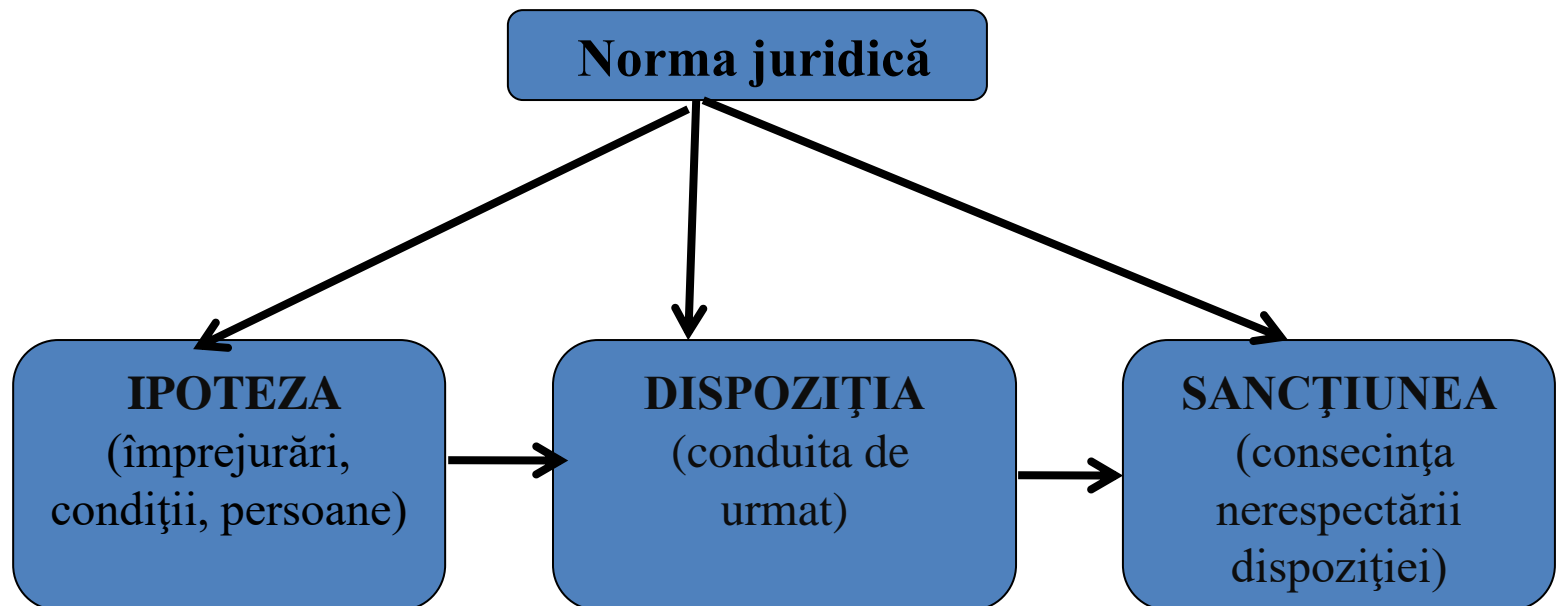
Caracter imprescriptibil - se aplică ori de câte ori situația o cere, fără a se stinge

Structura normei de drept

Structura externă (forma tehnico-juridică) -FORMA sub care norma juridică este redactată (titluri, capitole, secțiuni, articole, alineate, litere, puncte, teze)

ARTICOLUL – cea mai importantă parte a structurii tehnico-juridice a normei de drept

Structura internă (Structura logico-juridică)

Clasificarea normelor juridice

- Norme imperative
- dispozitive

- Norme generale
- speciale
- de excepție

- Norme complete
- incomplete

Aplicarea normelor juridice

1. Acțiunea normelor juridice în timp

O normă se aplică cât timp este în vigoare.

- **intrarea în vigoare:** articolul 78 din Constituție: legea se publică în Monitorul Oficial al României și intră în vigoare la 3 zile de la publicare sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei;

O normă se aplică numai pentru viitor: principiul neretroactivității

- excepții: **retroactivitatea și ultraactivitatea**

- **ieșirea din vigoare:** norma veche încetează să își mai producă efectele ca urmare a apariției unei norme juridice noi;

- modalități: abrogarea și căderea în desuetudine

2. Acțiunea normelor juridice în spațiu - principiul teritorialității - excepția extrateritorialității

3. Acțiunea normelor juridice asupra persoanelor - o distincție între mai multe categorii de indivizi care locuiesc pe teritoriul unui stat în funcție de cetățenie: cetățeni, străini și apatrizi

Capitolul IV. RAPORTUL JURIDIC

IV.1. Noțiune

- **Sens larg** - relație socială reglementată de o normă juridică
- **Sens restrâns** - relație socială reglementată de o normă juridică, a cărei formare, modificare sau stingere este determinată de un fapt juridic, în cadrul căreia părțile sunt titulare de drepturi și obligații, realizarea acestora fiind uneori realizată prin forța de constrângere a statului

IV.2. Trăsăturile raportului juridic

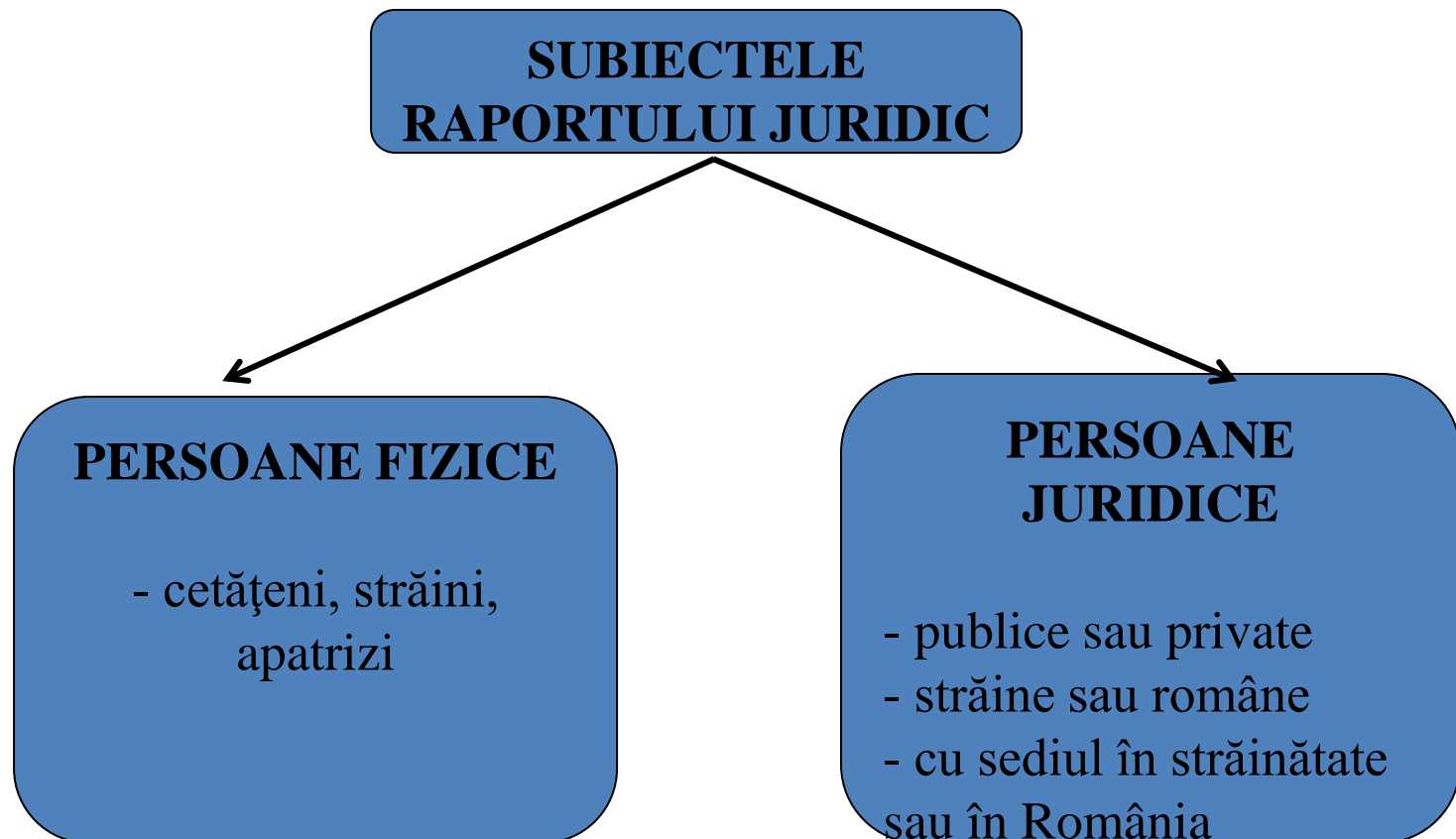
- **Social** - se stabilește întotdeauna între oameni
- **Ideologic** - expresia unei ideologii sociale filtrată prin conștiința legiuitorului
- **Istoric** - reflectă într-o anumită măsură timpul istoric
- **Valoric** - promovează valorile esențiale pe care se bazează ordinea de drept și funcționarea societății
- **Dublu – volițional** - o relație care se desfășoară pe baza voinței statului, a legiuitorului și a voinței părților implicate într-o situație concretă

RAPORTUL JURIDIC

II.3. Elementele raportului juridic

- subiecte, conținut, obiect

II.3.1. Subiectele raportului juridic

RAPORTUL JURIDIC

CAPACITATE JURIDICĂ

```
graph TD; A[CAPACITATE JURIDICĂ] --> B[CAPACITATE DE FOLOSINȚĂ]; A --> C[CAPACITATE DE EXERCITIU];
```

CAPACITATE DE FOLOSINȚĂ

aptitudinea persoanelor fizice/juridice de a avea drepturi și obligații

CAPACITATE DE EXERCITIU

aptitudinea persoanelor fizice/juridice de a-și exercita drepturile și de a-și executa obligațiile

IV.3. Conținutul și obiectul raportului juridic

Conținutul raportului juridic

DREPTUL SUBIECTIV - prerogativa recunoscută de lege subiectului activ al raportului juridic de a pretinde o anumită conduită de la subiectul pasiv, comportament corespunzător cu dreptul pe care subiectul activ al raportului juridic îl are.

- clasificare:

- întinderea efectelor: absolute și relative

- conținut: patrimoniale și nepatrimoniale

OBLIGAȚIA - îndatorirea subiectului pasiv al raportului juridic de a avea o anumită conduită față de subiectul activ al acestuia, conduită concretizată în a da, a face (a acționa) sau de a nu face (a nu acționa).

- clasificare: pozitive (a da, a face) și obligații negative (a nu face).

Obiectul raportului juridic

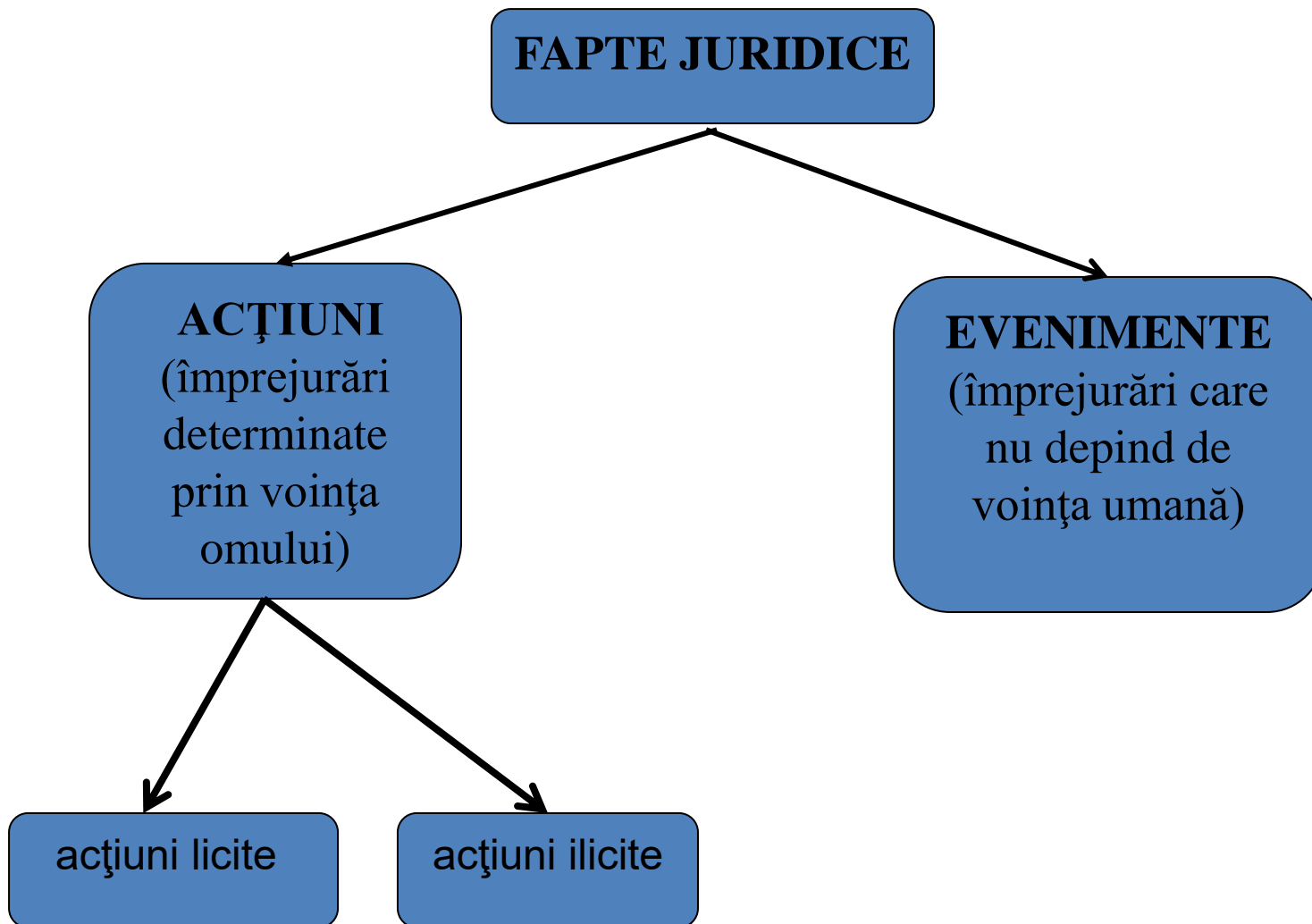
Obiect principal - conduita pe care trebuie să o aibă subiectele în relația juridică concretă, în conformitate cu drepturile și obligațiile ce le revin

- se poate concretiza într-o atitudine activă (a da, a face) sau într-una pasivă (a nu face)

- **Obiect secundar** - bunuri

RAPORTUL JURIDIC

IV.4. Formarea, modificarea și încetarea raporturilor juridice

VĂ MULȚUMESC!